

Title :	เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระทรงเป็นแบบอย่างของความกตัญญู
Subject Heading 1 :	
Subject Heading 2 :	
Source :	สยามรัฐ หน้า 8
Date :	จันทร์ที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2557

เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงเป็นแบบอย่างของความกตัญญู

๑ ดร.สุทิน ลิปิยะชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นยอดของแบบอย่างความกตัญญูที่ทรงแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนที่สุด ตั้งแต่ทรงดูแลสมเด็จพระบรมราชชนนีเมื่อครั้งยังมีพระชนม์อยู่เป็นอย่างดี พระองค์ได้เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมและเสวยพระกระยาหารด้วยเป็นประจำ เมื่อสมเด็จพระบรมราชชนนีทรงมีพระอาการประชวร พระองค์ได้เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมที่โรงพยาบาลศิริราช และทรงเซ็นรถพระที่นั่งด้วยพระองค์เอง และเมื่อสมเด็จพระบรมราชชนนีเสด็จสวรรคต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จฯ ไปฝังสวดพระอภิธรรมงานพระบรมศพทุกวัน

ท่านผู้อ่านที่เคารพครับทุกท่านคงเคยได้ยินประโยคที่ว่า ความกตัญญูเป็นเครื่องหมายของคนดี ด้วยความกตัญญูรู้คุณคนนับเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ในวันที่ผมขอเชิญชวนทุกท่านเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเกี่ยวกับพระราชจริยวัตรในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงเป็นแบบอย่างของความกตัญญูด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่เปรียบมิได้ครับ

ผมขออัญเชิญมาสู่การเรียนรู้ครั้งนี้ครับ พระบรมราชโอรสพระราชนัดดาในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2511 ความตอนหนึ่งว่า

“ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ความสำเร็จครั้งนี้ แต่ละคนควรถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นต้นทางที่จะช่วยให้สามารถดำเนินไปสู่การงานที่กว้างขวางยิ่งใหญ่อีกต่อไปในกาลข้างหน้า และควรจะสำนึกด้วยว่าการที่มีความสำเร็จนี้ นอกจากอาศัยสติปัญญาความสามารถของตนเองแล้วยังได้อาศัยความอุปการะเกื้อกูลจากผู้อื่นอีกด้วย ผู้ที่ช่วยเหลือโดยตรงก็มี บิดา มารดา ผู้ปกครอง ถัดมาก็มีครูบาอาจารย์ ซึ่งทุกคนจะได้มองเห็นแล้ว แต่ยังมีผู้ช่วยเหลืออื่นอีกเป็นอันมาก ที่ได้อุปการะท่านโดยทางอ้อม ซึ่งท่านอาจนึกไปไม่ถึง บุคคลทั้งนั้นคือ ประชาชนคนไทยทั้งมวล ประชาชนเป็นผู้เสียภาษีอากรให้แก่รัฐซึ่งได้นำมาบำรุงการศึกษา ทำให้ท่านสามารถเข้าศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับได้ และโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาที่ท่านสำเร็จแล้วนี้ ก็ต้องใช้เงินทองมีใช้น้อย ดังนั้นท่านไม่ควรลืมว่า ประชาชนทุกคนเป็น

ผู้มีอุปการคุณ เป็นผู้มีส่วนในความสำเร็จของท่าน

ท่านมีหน้าที่อันสำคัญผูกพันอยู่ที่จะต้องตอบแทนคุณของทุกฝ่ายที่ได้อุปการะช่วยเหลือ การทดแทนคุณนั้นมีใช้สิ่งที่ยากนัก ถ้าท่านประพฤติดนดี มีสัมมาอาชีวะ เป็นหลักฐานเป็นที่เชิดชูวงศ์ตระกูล ก็เป็นการทดแทนคุณบิดามารดา ถ้าท่านหมั่นศึกษาค้นคว้าวิชาการให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่กาลสมัย ก็เป็นการได้ทดแทนคุณครูบาอาจารย์ และในประการสุดท้าย ถ้าท่านตั้งใจทำงานทุกอย่างโดยถือประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัวแล้ว ก็เป็นการได้ทดแทนคุณประชาชนคนไทยทุกคน”

พระบรมราชโอรสเกี่ยวกับเรื่องความกตัญญูกตเวทิตะพระราชนัดดาแก่คณะกรรมการวันกตัญญูกตเวทิตะสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย เพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึกวันกตัญญูกตเวทิตะ และเชิญออกเผยแพร่แก่ประชาชนเป็นแนวทางปฏิบัติ เมื่อวันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2526 ความตอนหนึ่งว่า

“...ความกตัญญูกตเวทิตะ คือ สภาพจิตที่รับรู้ความดี และยินดีที่จะกระทำความดีโดยศรัทธามั่นใจ คนมีกตัญญูจึงไม่ลบล้างทำลายความดี และไม่ลบหลู่ผู้ที่ได้ทำความดีมาก่อน หากเพียรพยายามรักษาความดีทั้งปวงไว้ให้เป็นพื้นฐานในความประพฤติปฏิบัติทุกอย่างของตนเอง เมื่อเต็มใจและจงใจกระทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความดีดังนี้ ก็ย่อมมีแต่ความเจริญมั่นคงและรุ่งเรืองก้าวหน้ายิ่งขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ความ

กตัญญูกตเวทิตะเป็นคุณสมบัติอันสำคัญยิ่งสำหรับนักพัฒนา และผู้ปรารถนาความเจริญก้าวหน้าทุกคน...”

พระบรมราชโอรสเกี่ยวกับสำนึกในคุณของแผ่นดิน ชำรงรักษาประเทศชาติพระราชทานในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ ณ ลานพระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2529 ความตอนหนึ่งว่า

“...ความจงรักภักดีต่อชาตินั้น คือ ความสำนึกตระหนักในคุณของแผ่นดิน อันเป็นที่เกิดที่อาศัย ซึ่งทำให้บุคคลเกิดความภูมิใจในชาติกำเนิด และมุ่ง

มั่นที่จะดำรงรักษาประเทศชาติไว้ ให้เป็นอิสระมั่นคงตลอดไป...”

พระบรมราชโอรสเกี่ยวกับการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่และภารกิจเกื้อกูลกันเพื่อความสงบสุขและเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง พระราชทานในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2534 ความตอนหนึ่งว่า

“...บรรพชนของเรารักษาชาติรักษาแผ่นดินมาด้วยสติปัญญา ความสามารถ ด้วยกล้าหาญเสียสละ และด้วยคุณความดี บางสมัยบ้านเมืองก็

